LĒMUMI

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS

(2014. gada 25. septembris)

par kontroles pasākumu piemērošanu šādām vielām: 4-jod-2,5-dimetoksi-N-(2-metoksibenzil)fenetilamīns (25I-NBOMe), 3,4-dihlor-N-[[1-(dimetilamino)cikloheksil]metil]benzamīds (AH-7921), 3,4-metilēndioksipirovalerons (MDPV) un 2-(3-metoksifenil)-2-(etilamino)cikloheksanons (metoksetamīns)

(2014/688/ES)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Lēmumu 2005/387/TI (2005. gada 10. maijs) par informācijas apmaiņu, riska novērtējumu un kontroli attiecībā uz jaunām psihoaktīvām vielām ([1]) un jo īpaši tā 8. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Riska novērtējuma ziņojumus par jaunām psihoaktīvajām vielām 4-jod-2,5-dimetoksi-N-(2-metoksibenzil)fenetilamīnu (25I-NBOMe), 3,4-dihlor-N-[[1-(dimetilamino)cikloheksil]metil]benzamīdu (AH-7921), 3,4-metilēndioksipirovaleronu (MDPV) un 2-(3-metoksifenil)-2-(etilamino)cikloheksanonu (metoksetamīns), pamatojoties uz Lēmumu 2005/387/TI, sagatavoja Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra (*EMCDDA*) paplašinātās Zinātniskās komitejas īpašā sanāksmē, un tos iesniedza Komisijai un Padomei 2014. gada 23. aprīlī.

(2) Vielas 25I-NBOMe, AH-7921, MDPV un metoksetamīns nav vērtētas Apvienoto Nāciju Organizācijas līmenī laikā, kad riska izvērtējums tika prasīts Savienības līmenī, bet tās novērtēja 2014. gada jūnijā Pasaules Veselības organizācijas ekspertu komitejā par atkarību no narkotikām.

(3) Vielām 25I-NBOMe, AH-7921, MDPV un metoksetamīnam nav konstatēta vai atzīta medicīniskā pielietojuma (cilvēku ārstēšanā vai veterinārijā). Nav norāžu par to, ka tās tiktu izmantotas citiem mērķiem, izņemot to, ka tās tiek lietotas kā analītiskās references materiāls un zinātniskos pētījumos, kuros sakarā ar šo vielu parādīšanos narkotiku tirgū pēta to ķīmiju, farmakoloģiju un toksikoloģiju, un – attiecībā uz 25I-NBOMe – arī neiroķīmiju.

(4) Viela 25I-NBOMe ir spēcīgs sintētisks atvasinājums no vielas 2,5-dimetoksi-4-jodfenetilamīnu (2C-I), kas ir klasisks ar serotonīnu saistīts halucinogēns un uz kuru no 2003. gada ar Padomes Lēmumu 2003/847/TI ([2]) tika attiecināti riska novērtēšanas un kontroles pasākumi un krimināls odi Savienības līmenī.

(5) Konkrētu vielas 25I-NBOMe fizisko iedarbību ir grūti noteikt, jo nav publicēti pētījumi, kuros būtu novērtēts tās akūtais un hroniskais toksiskums, iedarbība uz psihi un uzvedību un atkarības izraisīšanas potenciāls, un tādēļ, ka trūkst informācijas un datu. Klīniskie novērojumi personām, kuras ir lietojušas šo vielu, liecina, ka tai ir halucinogēna iedarbība un tā potenciāli izraisa spēcīgu uzbudinājumu, apmulsumu, intensīvas akustiskas un vizuālas halucinācijas, agresiju, nopietnus negadījumus un sev radītas traumas.

([1]) OV L 127, 20.5.2005., 32. lpp.
([2]) Padomes Lēmums 2003/847/TI (2003. gada 27. novembris) par kontrolpasākumiem un krimināls odiem attiecībā uz jaunajām sintētiskajām narkotikām 2C-I, 2C-T-2, 2C-T-7 un TMA-2 (OV L 321, 6.12.2003., 64. lpp.).

(6) Trijās dalībvalstīs ir reģistrēti četri ar vielu 25I-NBOMe saistīti nāves gadījumi. Par smagu toksiskumu saistībā ar tās lietošanu ir ziņojušas četras dalībvalstis, kurās konstatēti 32 intoksikācijas gadījumi bez nāves iestāšanās. Šīs jaunās psihoaktīvās vielas plašāka pieejamība un lietošana būtiski ietekmētu gan indivīdu, gan visas sabiedrības veselību. Par sociālajiem riskiem, kas saistīti ar vielu 25I-NBOMe, informācija nav pieejama.

(7) Divdesmit divas dalībvalstis un Norvēģija ir paziņojušas *EMCDDA* un Eiropas Policijas birojam (*Europol*), ka tās ir konstatējušas vielu 25I-NBOMe. Attiecībā uz vielas 25I-NBOMe lietošanu nav pieejami dati par tās izplatību, taču pieejamā ierobežotā informācija vedina domāt, ka to varētu lietot dažādos apstākļos, piemēram, mājās, bāros, naktsklubos un mūzikas festivālos.

(8) Viela 25I-NBOMe tiek atklāti reklamēta un pārdota internetā kā "pētniecības ķīmiskā viela", un, spriežot pēc informācijas, kas iegūta no konfiscētajiem un ievāktajiem paraugiem, lietotāju tīmekļa vietnēm un interneta mazumtirgotājiem, to pārdod kā atsevišķu vielu un arī reklamē kā "legālu" LSD aizstājēju. *EMCDDA* ir atklājis vairāk nekā 15 interneta mazumtirgotājus, kas pārdod šīs vielas un kuru atrašanās vieta varētu būt Savienībā un Ķīnā.

(9) Riska novērtējuma ziņojumā secināts, ka trūkst zinātniski pierādītu faktu par vielu 25I-NBOMe, un norādīts, ka būtu nepieciešami turpmāki pētījumi, lai noteiktu, kādus veselības un sociālos riskus tā rada. Tomēr pieejamie pierādījumi un informācija ir pietiekams pamats, lai vielai 25I-NBOMe piemērotu kontroles pasākumus visā Savienībā. Ņemot vērā vielas radītos veselības riskus, ko apliecina tas, ka ir konstatēta tās klātbūtne vairākos nāves gadījumos, par kuriem ziņots, faktu, ka lietotāji var to lietot, pašiem to nezinot, un to, ka šai vielai nav ārstnieciskas vērtības vai pielietojuma, vielai 25I-NBOMe būtu jāpiemēro kontroles pasākumi visā Savienībā.

(10) Tā kā sešas dalībvalstis savos tiesību aktos jau ir noteikušas kontroles pasākumus vielai 25I-NBOMe atbilstīgi dalībvalstu saistībām saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas 1971. gada Konvenciju par psihotropajām vielām un septiņas dalībvalstis izmanto citus likumdošanas pasākumus, lai to kontrolētu, kontroles pasākumu piemērošana šai vielai visā Savienībā palīdzētu novērst šķēršļus pārrobežu tiesībaizsardzībā un tiesu iestāžu sadarbībā un palīdzētu aizsargāt pret apdraudējumu, ko var izraisīt tās pieejamība un lietošana.

(11) Viela AH-7921 ir strukturāli netipisks sintētiskais opioīdu grupas analgētiskais līdzeklis, kas interneta piegādātāju vidū, lietotāju tīmekļa vietnēs un plašsaziņas līdzekļos plaši pazīstams kā "doksilams". To var viegli sajaukt ar "doksilamīnu" (prethistamīna līdzeklis, kuram ir sedatīvi-hipnotiskas īpašības), kas varētu izraisīt nejaušu pārdozēšanu.

(12) Konkrētu vielas AH-7921 fizisko iedarbību ir grūti noteikt, jo nav publicēti pētījumi, kuros būtu novērtēts tās akūtais un hroniskais toksiskums, iedarbība uz psihi un uzvedību un atkarības izraisīšanas potenciāls, kā arī tādēļ, ka trūkst informācijas un datu. Pamatojoties uz lietotāju ziņojumiem, AH-7921 iedarbība, šķiet, ir līdzīga citu klasisko opioīdu iedarbībai, radot vieglas eiforijas, niezes un atslābuma sajūtu; tipiska blakusparādība ir nelabums. Papildus pašeksperimentiem ar vielu AH-7921, kā arī ar tās lietošanu "atpūtas nolūkos" daži lietotāji ziņo par pašārstēšanos ar šo jauno narkotiku nolūkā atvieglot sāpes, citi – nolūkā atvieglot abstinences simptomu, kas rodas, pārtraucot citu opioīdu lietošanu. Tas var vedināt domāt, ka vielai AH-7921 ir potenciāls izplatīties to iedzīvotāju vidū, kas injicē opioīdus.

(13) Par vielas AH-7921 lietošanas izplatību dati nav pieejami, taču pieejamā informācija liecina, ka tā netiek plaši izmantota un, kad tā tiek izmantota, tas notiek mājas apstākļos.

(14) No 2012. gada decembra līdz 2013. gada septembrim trijās dalībvalstīs ir reģistrēti 15 nāves gadījumi, kur pēcnāves analīžu paraugos ir konstatēta vai nu vienas pašas vielas AH-7921 klātbūtne, vai savienojumā ar citām vielām. Lai gan vielas AH-7921 lomu visos minētajos nāves gadījumos precīzi noteikt nav iespējams, dažos gadījumos tā ir konkrēti norādīta kā nāves cēlonis. Viena dalībvalsts ziņoja par sešiem ar AH-7921 saistītiem intoksikācijas gadījumiem bez nāves iestāšanās. Šīs jaunās psihoaktīvās vielas plašāka pieejamība un lietošana būtiski ietekmētu gan indivīdu, gan visas sabiedrības veselību. Par sociālajiem riskiem, kas saistīti ar AH-7921, informācija nav pieejama.

(15) Riska novērtējuma ziņojumā secināts, ka trūkst zinātniski pierādītu faktu par vielu AH-7921, un norādīts, ka būtu nepieciešami turpmāki pētījumi, lai noteiktu, kādus veselības un sociālos riskus tā rada. Tomēr pieejamie pierādījumi un informācija ir pietiekams pamats, lai vielai AH-7921 piemērotu kontroles pasākumus visā Savienībā. Ņemot vērā vielas radītos veselības riskus, ko apliecina tas, ka ir konstatēta tās klātbūtne vairākos nāves gadījumos, par kuriem ziņots, faktu, ka lietotāji var to lietot, to neapzinoties, un to, ka šai vielai nav ārstnieciskas vērtības vai pielietojuma, vielai AH-7921 būtu jāpiemēro kontroles pasākumi visā Savienībā.

(16) Tā kā viena dalībvalsts tiesību aktos jau ir noteikusi kontroles pasākumus vielai AH-7921 atbilstīgi dalībvalsts saistībām saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas 1971. gada Konvenciju par psihotropajām vielām un piecas dalībvalstis izmanto citus likumdošanas pasākumus, lai to kontrolētu, kontroles pasākumu piemērošana šai vielai visā Savienībā palīdzētu novērst šķēršļus pārrobežu tiesībaizsardzībā un tiesu iestāžu sadarbībā un palīdzētu aizsargāt pret apdraudējumu, ko var izraisīt tās pieejamība un lietošana.

(17) Viela MDPV ir benzola gredzenā aizvietots sintētisks katinona atvasinājums, kas ķīmiski saistīts ar vielu pirovalerons; abas minētās vielas ir pakļautas kontrolei saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas 1971. gada Konvenciju par psihotropajām vielām.

(18) Savienībā informācija par vielas MDPV akūto un hronisko toksiskumu, kā arī par iedarbību uz psihi un uzvedību un atkarības izraisīšanas potenciālu netiek ievākta saskaņoti. No publicētiem pētījumiem, ko apliecina klīniski gadījumi, var secināt, ka vielai MDPV novērotais psihofarmakoloģioskais profils ir līdzīgs kokaīnam un metamfetamīnam, tomēr ar vēl spēcīgāku un ilgstošāku iedarbību. Turklāt vielai MDPV tika konstatēta desmitkārtīga spēja izraisīt kustību aktivizēšanu, tahikardiju un hipertoniju.

(19) Atsauksmes lietotāju tīmekļa vietnēs norāda, ka tā akūtais toksiskums var izraisīt nevēlamās blakusparādības, kuras ir līdzīgas tām, ko izraisa citi stimulanti. Tās ietver paranojisku paniku, tahikardiju, hipertoniju, svīšanu, elpošanas problēmas, spēcīgu uzbudinājumu, akustiskas un vizuālas halucinācijas, dziļu nemieru, hipertermiju, dusmu uzliesmojumus un daudzu orgānu disfunkciju.

(20) No 2009. gada septembra līdz 2013. gada augustam astoņās dalībvalstīs un Norvēģijā reģistrēti 108 nāves gadījumi, kad pēcnāves analīžu paraugos ir konstatēta vielas MDPV klātbūtne vai tā ir saistīta ar nāves cēloni. Astoņas dalībvalstis ziņojušas par 525 ar MDPV saistītiem intoksikācijas gadījumiem bez nāves iestāšanās. Šīs jaunās psihoaktīvās vielas plašāka pieejamība un lietošana būtiski ietekmētu gan indivīdu, gan visas sabiedrības veselību.

(21) Kopš 2009. gada četrās dalībvalstīs viela MDPV tika arī konstatēta bioloģiskos paraugos saistībā ar ceļu satiksmes negadījumiem ar un bez bojāgājušajiem vai saistībā ar transportlīdzekļa vadīšanu narkotisko vielu ietekmē.

(22) Viela MDPV ir Savienības narkotiku tirgū kopš 2008. gada novembra, un 27 dalībvalstis, Norvēģija un Turcija ir ziņojušas par šīs vielas konfiskāciju vairāku kilogramu apmērā. Vielu MDPV pārdod kā atsevišķu vielu, bet tā ir arī konstatēta kombinācijā ar citām vielām. Tā ir plaši pieejama iegādei pie interneta piegādātājiem un mazumtirgotājiem, īpašos veikalos un pie ielu narkotiku tirgotājiem. Dažas pazīmes liecina par vielas izgatavošanas un izplatīšanas organizētības pakāpi Savienībā.

(23) Riska novērtējuma ziņojumā redzams, ka būtu vajadzīgi turpmāki pētījumi, lai noteiktu veselības un sociālos riskus, ko rada MDPV. Tomēr pieejamie pierādījumi un informācija ir pietiekams pamats, lai vielai MDPV piemērotu kontroles pasākumus visā Savienībā. Ņemot vērā vielas radītos veselības riskus, ko apliecina tas, ka ir konstatēta tās klātbūtne vairākos nāves gadījumos, par kuriem ziņots, faktu, ka lietotāji var to lietot, pašiem to nezinot, un to, ka šai vielai nav ārstnieciskas vērtības vai pielietojuma, vielai MDPV būtu jāpiemēro kontroles pasākumi visā Savienībā.

(24) Tā kā 21 dalībvalsts tiesību aktos jau ir noteikusi kontroles pasākumus vielai MDPV atbilstīgi dalībvalstu saistībām saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas 1971. gada Konvenciju par psihotropajām vielām un četras dalībvalstis izmanto citus likumdošanas pasākumus, lai to kontrolētu, kontroles pasākumu piemērošana šai vielai visā Savienībā palīdzētu novērst šķēršļus pārrobežu tiesībaizsardzībā un tiesu iestāžu sadarbībā un palīdzētu aizsargāt pret apdraudējumu, ko var izraisīt tās pieejamība un lietošana.

(25) Metoksetamīns ir arilcikloheksilamīns – viela, kas ķīmiski līdzīga ketamīnam un starptautiski kontrolētajai vielai fenciklidīnam (PCP). Tāpat kā ketamīnam un PCP, tam ir disociatīvas īpašības.

(26) Nav pētījumu, kuros būtu izvērtēts metoksetamīna akūts un hronisks toksiskums, iedarbība uz psihi un uzvedību un atkarības izraisīšanas potenciāls. Personiskās atsauksmes no lietotāju tīmekļa vietnēm liecina par nevēlamām blakusparādībām, kas līdzīgas ketamīna intoksikācijai. Tās ietver nelabumu un vemšanu, apgrūtinātu elpošanu, lēkmes, dezorientāciju, nemieru, katatoniju, agresiju, halucinācijas, paranoju un paniku. Turklāt akūtai metoksetamīna intoksikācijai var būt stimulanta nevēlamās blaksuparādības (uzbudinājums, tahikardija un hipertonija) un smadzeņu reakcijas, kas nav sagaidāmas akūtas ketamīna intoksikācijas gadījumos.

(27) Saistībā ar šo vielu ir ziņots par 20 nāves gadījumiem sešās dalībvalstīs, kur šī viela konstatēta pēcnāves analīžu paraugos. Atsevišķi vai kopā ar citām vielām metoksetamīns tika konstatēts 20 intoksikācijas gadījumos bez nāves iestāšanās, par kuriem ziņojušas piecas dalībvalstis. Šīs jaunās psihoaktīvās vielas plašāka pieejamība un lietošana būtiski ietekmētu gan indivīdu, gan visas sabiedrības veselību.

(28) Kopš 2010. gada novembra 23 dalībvalstis, Turcija un Norvēģija ir ziņojušas par metoksetamīna konstatēšanu. Informācija liecina, ka to pārdod un lieto kā atsevišķu vielu, bet interneta mazumtirgotāji, "īpašie veikali" un ielu narkotiku tirgotāji to pārdod arī kā "legālu" ketamīna aizstājēju.

(29) Savienībā viela tika konfiscēta vairāku kilogramu apmērā pulvera veidā, taču trūkst informācijas par organizētās noziedzības iespējamo lomu. Metoksetamīna ražošanai nav nepieciešamas sarežģītas iekārtas.

(30) Dati par tā izplatību ir iegūstami tikai no nereprezentatīviem pētījumiem, kas veikti divās dalībvalstīs. Minētie pētījumi vedina domāt, ka metoksetamīna lietošanas izplatība ir zemāka par ketamīna lietošanas izplatību. Pieejamā informācija vedina domāt, ka šo vielu varētu lietot dažādos apstākļos, tostarp mājās, bāros, naktsklubos un mūzikas festivālos.

(31) Riska novērtējuma ziņojumā redzams, ka būtu vajadzīgi turpmāki pētījumi, lai noteiktu veselības un sociālos riskus, ko rada metoksetamīns. Tomēr pieejamie pierādījumi un informācija ir pietiekams pamats, lai metoksetamīnam piemērotu kontroles pasākumus visā Savienībā. Ņemot vērā vielas radītos veselības riskus, ko apliecina tas, ka ir konstatēta tās klātbūtne vairākos nāves gadījumos, par kuriem ziņots, faktu, ka lietotāji var to lietot, to neapzinoties, un to, ka šai vielai nav ārstnieciskas vērtības vai pielietojuma, metoksetamīnam būtu jāpiemēro kontroles pasākumi visā Savienībā.

(32) Tā kā deviņas dalībvalstis tiesību aktos jau ir noteikušas kontroles pasākumus metoksetamīnam atbilstīgi dalībvalstu saistībām saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas 1971. gada Konvenciju par psihotropajām vielām un deviņas dalībvalstis izmanto citus likumdošanas pasākumus, lai to kontrolētu, kontroles pasākumu piemērošana šai vielai visā Savienībā palīdzētu novērst šķēršļus pārrobežu tiesībaizsardzībā un tiesu iestāžu sadarbībā un palīdzētu aizsargāt pret apdraudējumu, ko var izraisīt tās pieejamība un lietošana.

(33) Ar Lēmumu 2005/387/TI Padomei ir paredzētas īstenošanas pilnvaras, lai tā Savienības līmenī ātri un pamatojoties uz ekspertīzi reaģētu uz jaunu psihoaktīvu vielu parādīšanos, ko konstatējušas un par ko ziņojušas dalībvalstis, piemērojot šīm vielām kontroles pasākumus visā Savienībā. Tā kā ir nodrošināti nosacījumi un procedūra tam, lai sāktu piemērot šādas īstenošanas pilnvaras, būtu jāpieņem īstenošanas lēmums, lai vielām 25I-NBOMe, AH-7921, MDPV un metoksetamīnam piemērotu kontroli visā Savienībā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Kontroles pasākumiem visā Savienībā pakļauj šādas jaunās psihoaktīvās vielas:

a) 4-jod-2,5-dimetoksi-N-(2-metoksibenzil)fenetilamīns (25I-NBOMe);

b) 3,4-dihlor-N-[[1-(dimetilamino)cikloheksil]metil]benzamīds (AH-7921);

c) 3,4-metilēndioksipirovalerons (MDPV);

d) 2-(3-metoksifenil)-2-(etilamino)cikloheksanons (metoksetamīns).

2. pants

Dalībvalstis līdz 2015. gada 2. oktobrim saskaņā ar saviem tiesību aktiem attiecībā uz jaunajām psihoaktīvajām vielām, kas minētas 1. pantā, piemēro kontroles pasākumus un krimināLsodus, kā tas paredzēts to tiesību aktos atbilstīgi dalībvalstu saistībām saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas 1971. gada Konvenciju par psihotropajām vielām.

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē, 2014. gada 25. septembrī

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
F. GUIDI